

Preplata u Šibeniku:
Pojedini broj stoji 4 pare.
Na kuću 6 para.
Preplata van Šibenika:
na godinu 8 Kr.,
na po godinu 4 Kr.

Vlastnik,
izdavaatelj i odgovorni urednik:
VLADIMIR KULIĆ.

HRVATSKA RIJEČ

IZLAZI SRIEDOM I SUBOTOM.

Pisma i predplate šalju se ured-
ništvu. — Nefrankirana se pisma
ne primaju. Rukopisani se ne vra-
ćaju. — Oglasi se tiskaju po 20
para, probčena, zahvale, itd. po
40 para redak ili po pogodbi.

Tiskarnica
Ivan Svaglinac
Trg Sv. Ivana.

Šibenik, 2. kolovoza.

Izbori teku u potpunom redu i onako, kako smo mi uvijek govorili. S jedne strane su se poredali svi oni, koji žele, da se Uprava občinska povjeri snažnim i poštenim rukama, s druge strane šaka nezadovoljnika, tako zvana „crna družba“, koja je na svaki način htjela, da opet dodje na svoj stari pašaluk. Dakle s jedne strane borba za obće dobro, s druge za lične svrhe i za koristoljublje.

Kad smo borbu u Šibeniku opisivali, išli smo i dalje i govorili smo, da crna družba nema ni domoljubnih osvjedočenja, ni pojma o svojoj narodnoj pripadnosti. A tako i jest. To se najbolje vidi tekom ovih izbora, koje će ostati glasoviti u povjesti Šibenika, uprav radi ta dva razloga.

Oko braće Iljadica sakupilo se sve, što od Občine očekiva svoju osobnu korist, svoj kućni spas, u jednu rječ sve, što je bilo naučno živjeti na račun Občine, ili što se nada, da bi na račun občine moglo napredovati i spasiti propadajuće stanje.

Osim tih, oko braće Iljadica, uz crnu družbu, sakupilo se sve, što nema političkog uvjerenja, sve, što je naučno svoje političko uvjerenje mienjati i prodavati, sve, što je gubilo u bilo kojoj domaćoj stranci.

Sve nam to otkrivaju ovi izbori. Mi bi mogli sve te nezadovoljnike, sve te propadajuće ljude imenovati, ali ne treba, jer ih građanstvo dobro pozna. Tu ih ima, koji od občine očekivaju svoj ekonomični spas, svoj položaj i časti, do kojih inače ne mogu doći. Tu ih ima, koji bi htjeli Občinom trgovati, občinom se bogatiti. Tu ih ima svih stranaka, svih boja. Tu ih ima, koji bi svoju stranku, svoju narodnost za interes promienili, prodali, izdali u svakom času.

Kad ovo govorimo, niti želimo, niti hoćemo, da koju stranku vri-

djamo. Mi i talijanski i srbsku stranku znamo odieliti od pojedina, koji su u ovom vrtlogu svih egoističnih strasti izplivali na površinu. Potrebno je i u ljudstvu, pa je i u ovoj Občini bila nužda, da se uztalasa mnoštvo našeg građanstva, našeg občinstva. U ovom talasanju po prirodnim zakonima uzmutilo se ono obično življenje, koje mnogo stvari pušta neopaženo i činilo je, da dodje na površinu mnogo gliba, koji se do sada nije opažao.

Ovo talasanje učinilo će, da se odnošaji u našem građanstvu razbistre. Poslie oluje vas glib pasti će opet na dno, a s njim i nekoji, koji su se glibom pomiešali. Ono, što je ostalo čisto, neokaljano, što-vati će se, bez razlike stranaka, međusobno i nastojati će, da pomogne ovoj zemlji, ovom gradu, ovoj občini. Jest, u ovom gradu nastupit će mir i red i napredak, jer ovi izbori pokazuju, da su svi ljudi od osvjedočenja i od obraza s jedne strane, a svi samozivci s druge.

Pravi Talijani, pravi Srbi, oni, koji su u svojim djelima osvjedočeni, nepopustljivi; oni, koji žive i mogu živjeti poštenim svojim trudima, ti se drže postrance i gledaju ovu našu borbu, pozdravljaju ju u duši svojoj kao znak zdravijeg života. I mi, sa svim da smo nepopustljivi kao i oni, štujemo njihovo držanje i uvjereni smo, da bi nas događaji i ljubav svoga zavičaja našli uvijek složne proti svim vanjskim neprijateljima. — Za to nam jamči međusobno štovanje, tvrdo uvjerenje i ljubav zavičaja i mržnja svega, što nam je zajednički nametnuto.

Od ovih razlikujemo one, koji su u ovom metužu izplivali ne radi svoje stranke, nego radi svojih ličnih ciljeva, svoje lične koristi. Ovi, pa kojoj god stranci pripadali, nedostojni su stvorovi, i trebalo bi da budu od boljih zigosani, kao

oni, koji nisu za drugo, nego da radi sebe i svoje koristi siju mržnju i razdor u plemenitijem dielu građanstva. Nego ipak oni toga postići ne će. Onaj duh snošljivosti i međusobnog poštovanja, koji od nekada vlada u ovom gradu, uznapredovati će i jačati će se. Smutljivci postignuti će samo to, da će sami uživati zasluženu nagradu, a ta je omalovaženje i prezir svih nezavisnih i dobro mislećih.

Te smutljivce mi sažalujemo i kao Hrvati, premda bi mogli smijati im se i u sebi uživati nad njihovim postupanjem. Oni, bili Srbi, bili Talijani, okupljaju se pod Hrvatskom zastavom. Dakle nami kao Hrvatima dana je od njih zadovoljština, koju mi nismo očekivali ni tražili. Oni se dakle bore, barem prividno, za naše Hrvatsvo, oni za tajivaju svoje uvjerenje, oni našu narodnu zastavu priznavaju svojom. U tomu bi nami bila dana dakle neočekivana zadovoljština, ali do svega toga mi ne držimo ništa. Naša zastava je častna i poštena, simbol je ona svih naših težnja, svih naših želja, svih naših naprezanja; pod njom se vojuje samo za narodnu slobodu i bratimstvo svih naroda, koji teže k slobodi. Pod njom nema mjesta onima, koji svoje uvjerenje i svoj obraz bacaju pod noge samo za svoje lične svrhe. Kako se danas okupljaju pod svetom trobojnicom našom, tako bi sutra pod bilo kojim komadom izvjesene krpetine, pa predstavljala ona i najniže i najgusnije narodno robstvo.

Takovim samozivcima, takovoj družbi, sakupljenoj i s koca i s konopca, nema mjesta u redovima narodnih boraca. Takovima ne bi smjelo biti mjesta u nijednoj stranci, koja sebe štuje.

A ne kažemo mi ovo samo glede onih riedkih, koji se do jučer priznavali Srbima i Taljanima, nego to isto kažemo i o onima, koji se izdavaju za Hrvate, jer i ovi do svoga

Hrvatsva drže uprav onoliko, koliko i oni drugi do svoje narodnosti. Oni su do potrebe pravi Dalmatinci, a Hrvati su im za ruglo i kožuhe. U jednu rječ, ciela družba nije drugo nego skup bez načela i bez narodnosti.

A tako je i naravno, da su se okupili. Ovi izbori su plod onog zakona, koji vlada u cijeloj naravi. Svaka ptica svomu jat. Pošteni poštenima, svjestni svjestnima, značajni značajnima, nevriedni i nepošteni ne vriednim i nepoštenima.

Ovi izbori dokazuju i još jednu istinu, a ta je, da je crna družba jako malašna, a da bi se mogla nametnuti ogromnoj većini radišnog i vriednog pučanstva, koje je sve listom za poštenje.

Živio Šibenik! Živili svjestni izbornici! Živila Hrvatska!

Morpurgov željeznički cienik

Čitamo u br. 58. „Smotre“, da je gosp. Vito Morpurgo pokušao opet, kao nazad dvie godine od njega prevarena g. vit. Vuković, da kao predstavnik splitske trgovačke komore radi protiv interesa našeg grada. — On je naime promienio predlog vit. Vukovića, ili bolje njegov, koji je bio, da se prevozne cene za osobe i terete na željezničkoj pruzi Knin-Split izjednače sa onom Knin-Šibenik, i u vieću državnih željeznica u sjednici od 9. lipnja predložio je: „Pozivlje se c. k. Ministarstvo za željeznice, da uvede ove polakšice u vozarini na pruzi Spljet-Knin dalmatinske državne željeznice: a) za drvo za gradju u saobraćaju Knin-Split mješte posebnog cienika od 2 ... 58 K posebni cienik od 3 ... 52 K za svaki koloni teret od blizu 10.000 kg.; b) za zatvorena kola, koja se inače vraćaju prazna iz Knina u Spljet, ima se vozarina za teret od 5000 kg. sniziti na 29 K; c) vozarina iz Siverića do Spljeta za kola od 12.000 kg. i 15.000 kg. ima se sniziti na 26 K; d) za pošiljke siena od 2500 kg. iz Knina i iz Drniša u Split

Hrvati šibenske županije ratuju s Mletčanin na moru

Istina je, kako smo od prije kazali, da mletački kronicari najviše su kivni na Neretljane, ali iz drugih izvora znademo, da su Neretljani još u IX. vieku sačinjavali posebnu vlast, koja je imala osobitu mornaricu, s kojom su vodili napose svoje račune s Mletčanima.

Za to, kad je govor o hrvatskoj pomorskoj sili, o ratovima sa Mletčanima, o prekojadranskim plovitbam, tada ne možemo, a da ne dovodimo sve te događaje u tiesnu svezu sa hrvatskim gradom Šibenikom, sa njegovom ratnom lukom, sa prirodnim strateškim položajem njegova primorja i otočja i sa junačtvom i primorskom vještinom Hrvata šibenske županije.

I uprav, ako spustimo oko niz dalmatinsku obalu od Zrmanje do Cetine, mudno da bismo našli boljega i udesnijega položaja za razvitiak hrvatske mornarice, do onoga između Krke i Trogira.

I ako je kaštelanski zaljev ne manje zato prikladan, ipak valja nam uvažiti

političke prilike dvaju gradova, između kojih se on stere, da prosudimo kako tu nije moglo biti sjegnuta položaja hrvatskoj mornarici.

Split i Trogir bili su za doba, o kojem pišemo, pod bizantinskom vlasti, a u njima je stanovao latinski (romanski) življaj protivan Hrvatima. Mletčani bili su ne samo saveznici Bizancija, već su imali u tim gradovima svojih građjana i privrženika, koji su mogli zadavati dosta nepriklada i iznenadjenja Hrvatima, ako ne na moru, a ono na kopnu.

Sve drugčije izpada, ako smjestimo hrvatsku mornaricu između Krke i Trogira. Tu je po sriedi bio grad Šibenik, u kojemu ne bijaše ni najmanje natruhe romanskoga ili mletačkoga življa, jer u gradu po primorju i po otocima živjeli su samo zgoljni Hrvati. — Za ledjima im stajase hrvatski Skradin, između njega i Šibenika Prokljansko jezero, do kojega neprijatelj nije mogao da doplovi, kroz dva ljuta klanca jadikoveca, i u koji se je mogla hrvatska mornarica lako zakloniti.

To nam potvrđuje i činjenica, da u ljutim borbama sa Saracenicima, dok su ovi pljačkali i robili ostale primorske

gradove s'ove i s'one strane Jadrana, nisu pokušali, da to isto rade sa Šibenikom.

I baš u borbi sa saracenskim gusarima ostavi ban Mojslav dalmatinsku Hrvatsku svomu nasljedniku Trpimiru.

Za celo vladanje Trpimira (850-864) ne ima novih zabilježenih novih sukoba sa Mletčanima, nego je obstojao savez za međusobnu obranu, pošto su Saraceni iz Bari-a mogli doista zadavati trista jada i Hrvatima i Mletčanima.

Trpimira nasljedio je ban Domogoj. Za njegova vladanja opet su Hrvati naveljali na mletačke ladje, koje bi uz dalmatinsko primorje trgovale su Carigradom. Novi dužd Urso Particiak god. 865. naviesti rat Domogoju. Veliko brodovlje mletačko dodje u Dalmaciju, da ratuje sa Hrvatima, ali do bitke nije ni ovoga puta došlo, nego (g. 866.) bi sklopljen mir.

Zašto pak Mletčani, koji su i ovoga puta dolazili kao osvetnici nedjelja Domogojevih, nisu se ogledali sa banskom mornaricom, svršeno je da opet spominjemo. To je jakost hrvatske mornarice, junačvo i vještina hrvatskih junaka na moru. Da ne duljimo, primuat ćemo četovanje Hrvata u Italiji proti Saracenicima (870.) pljenjeje bizantinskog brodovlja

duž obale hrvatske, u odsutnosti hrvatske mornarice i hrvatskih junaka i sudjelovanje Mletčana u onom izdajničkom napadaju i opustošenju.

Hrvati, vraćajući se sa svojom mornaricom iz Italije, gdje su se krvarili proti nekstru, nadjose domovinu svoju porobljenu, popljačkanu i opaljenu; pogažene i uništene tezačke trude, pobijene stare roditelje, oskrvnjene žene i sestre, nejaku djecu u suzanjstvu odvratnu, pak se tvrdom kletvom zavjeriše, da će se osvetiti mletačkim izdajicam, gdje mogli i kud mogli, te postadoše od tada strah i trepet na jadranskom moru, hvatajući, pljeneci trgovačke ladje bizantinske i mletačke, gdje godir su ih sreli.

Naravski, više nego formalan rat, bijaše to gusarenje, ali je ban Domogoj ne samo to dopuštao, nego i podupirao osvetnike, koji unistiše gotovo svu trgovinu mletačku bizantinsku.

Potankosti ovoga vojevanja nisu nam poznate, ali sudeći po nazivima, kojima sada mletački pisci časte Hrvate i njihova bana, osveta Hrvata morata je biti strašna.

Mletčani ih zovu: „Sclavorum pessimis gentes“, a bana Domogoj „Sclavorum pessimis dux“. (Siedi).

ima se sniziti vozarina od 90 na 60, do-
lično od 76 na 50 para za svaku me-
tričku centu, a tako isto i za druge sa-
obračaje imaju se prilično sniziti cijene
za prevoze“.

Svatko, tko ima oči da vidi i razum
da shvati, uvjerit će se odmah, da je
ovaj predlog očito bio napreren protiv
ekonomskih interesa grada Šibenika.

Milo nam je, da je državno vieće
ovaj predlog odbilo, nu sasvim tim nas
u srcu boli, što se evo obistinjuju rieči
g. L. B., koje nam je upravio kroz „Jed-
instvo“ br. 5. god. 1903., kad nam je
poručio: „da će splitski predstavnici,
bilo trgovačke komore, bilo gradski, i
dalje tražiti, da se tarifalna željeznička
politika visoke vlade u Beču prama Splitu
promieni, kako zahtijeva duh vremena i
razvoj ovog trgovačkog grada, na korist
njegovu i onu velike okolice njegove i
pograničnih mu zemalja“.

Ovo drugim riečima znači, da će
g. L. B. i Vito Morpurgo raditi dalje
sve dotle, dok ne postignu, da ugljen i
drvlje, koje se danas kreca u Šibeniku,
unaprijed bude se krcalo u Splitu, te da
izvoz ovih dviju surovina pravog šiben-
skog zaludja krene nenaravnim putem
preko Splita.

Po nastojanju Splitskana izgleda kao
da vlada miluje Šibenik i da mu je u
ime prevoza na željeznici udjelila koje
kakve polakšice, koje tobože Splitu bi
bila uzkratila.

Mi znamo, da će nam g. Vito Mor-
purgo odgovoriti ono isto, što nam je
odgovorio g. L. B., t. j.: „Kad bi se za
izvedenje gornjeg zakona upotrebljavala
sredstva nemoralna, nedopuštena, nepo-
štena, kad bi se silom htjelo oteći dru-
gome, što ima, tada bi to nastojanje ma
koga, da poboljša takovim nepodobnim
načinom svoje stanje, bilo djelo opak“.

Ovo nije drugo, već prosta igra
rieči, jer kad bi g. L. B. i Vito Mor-
purgo radiji, da se tarifalne cijene na
svim dalmatinskim željeznicama snize, tad
bi to bilo plemenito; ali dok oni traže,
da se na štetu Šibenika snize tarifalne
cijene u korist Splita, to je onda „djelo
opako“.

Što Šibenik danas ima? Ugljen,
drvlje i vodu rieke Krke. Voda mu se
odnieti ne može i tu svaka pohlepa pre-
staje. Što se tiče Steinbeissa, mi ga ni-
samo zvali, on je sam k nama došao, iza
kako su ga Splitskani odbili, a kasnije pak,
kad se je ovdje nastanio, nudjali su mu
mukte prostrano zemljište. Odnosno iz-
voza ugljena i vrabcima na krovovima
je poznato, kako su se kupili podpisi
po Splitu i od Splitskana po Šibeniku od
kapetana talijanskih ladja, koji izvažuju
ugljen iz Šibenika, da se tobože tuže,
kako im je teško dolaziti u Šibenik i da
bi želili, da se izvoz ugljena prenese
u Split.

Pošto im ovo nije upalilo, to počese
evo L. B. i Vito Morpurgo kuhati drugu
kašu, koja nije manje nečastna od prve.

Mjesto, da su se gospoda uhvatila
ovog posla, radije su imali tražiti i raditi
za ono, što bi Splitu preporodilo ekono-
mski, a što mu mi iskreno želimo, a to je
što skorije spojenje s Bosnom.

Neka g. Vito Morpurgo i L. B. i
dalje tjeraju slobodno započetim pravcem,
ali u isto doba nek se sjete, da je Šibenik
drugi trgovački grad na Jadranu i da
čemo mi svi pripadnici šibenskog okružja
kô jedan čovjek bez razlike vjere i na-
rodnosti listom se dignuti i znati obraniti
ono, što nam je prirodno dala, a što usilnici
hoće da nam otmu.

Prije neg li završimo, moramo iz-
taknuti, da nam je sada puklo pred očima,
zašto se „Jedinstvo“, a sada „Naše (?)
Jedinstvo“ toliko trudi i muči protiv ljudim,
koji su danas na občinskoj upravi. Ono

bi htjelo da na občinu zasjednu oni nje-
gova kova, koji bi išli pod ruku sa Vi-
tom Morpurgom, te skupno radili protiv
interesa svog rodnog mjesta. Ali toga
svihestni šibenski narod ne će nikad do-
pustiti. To oni ne će nikad doživjeti.

Izborna kronika.

Izbori su. I drugovdje su po
Dalmaciji, ali nisu kakovi su kod
nas. U nas se uhvatilo u koštac
poštenje sa nepoštenjem. Hrvanje
je ovo veličajno, narodno. Nije ovo
borba dviju stranaka, nego je ovo
borba, u kojoj Šibenik kao lav mora
da se brani od nepoštenih, od sa-
moživaca, od ljudi bez svijesti, bez
srca, bez ponosa. Crna družba se
podigla, da od Šibenika, od Krešni-
rova grada, učini špilju, gdje bi
pašovala. Pravi građani ustali su,
da ovaj grad oslobode od nesret-
njaka bez domovine i bez čovjštva.
Eto u tomu se sastoje izbori u
Šibeniku.

Crna družba uprla sve sile,
k kojima ona raspolaže. Nijedna pak-
lena družba ne bi upotrebila što je
ona. Klevetala je, ocrnjivala je, za-
vadjala, obećavala, rogoborila, prie-
tila, molila, tužila. Sve joj bilo do-
pušteno, sve je pokušala. Prikazala
se napokon na izbore. Kao osudje-
nici, jadni ljudi od nje zavedeni,
dolaze na izbore. Kao da ti jadnici
čute, da počinjaju zločin proti sebi,
proti svom gradu, proti svojoj
domovini.

Prekjučer i jučer je crna družba
dovela njekeje, a i danas je njeko-
licinu iz Varoša, iz Boraje, iz Dani-
la, iz Jadrtoveca, iz Dubrave. Ti
jadnici dolazili su u grad mrtvo,
kao preko volje. Crna družba im
htjela uliti nješto od njezine zloće,
pomješala ih sa najgorim izmetom
ovoga grada, pa uz vino i tresku,
uz psovanje i urlikanje provela ih
preko grada. Kad si tu povorku
gledao, smučivalo ti se.

Naprotiv mirno i dostojanstveno
kretanje naših dičnih Crničana, Go-
ričana i Dolačana svakoga je udi-
valo. Na njihovim licima si čitao
poštenje, svijest i ponos. Uz njihove
trobojnice oni su stupali kao uz
svetce za najsvetčanijih dana. Mora
da se crna družba od stida sakri-
vala, da ne gleda naše kršne i svie-
stne izbornike. I ovi naši izbornici
mirno i uztrajno su odvratili na
prvu navalu crne družbe sa preko
sto i dvadeset glasova većine. A
nije se naših izredalo nego samo
toliko, koliko je potrebno držati
na uzdi crnu družbu.

I jučer su naši iz grada sami
samcati nadmašili svu vojsku crne
družbe su blizu tri stotine glasova
većine. U predvečerje ustupui naši
svoje mjesto žilavim i kršnim ju-
nucima iz Mandaline, koji svi kao jedan
dodjoše, da dadu svoj glas proti
crnoj družbi. Mora, da je crna družba
bieselila u svojoj zloći videć naše
dične Mandalinjane onako svieatne,
onako skladne, onako ponosne i
vesele.

Oko četiri ure po podne crna
družba pokazala se u svoj svojoj
golotinji. Ona rulja, koja je iz jutra
mrtvo i lieno stupala, po podne,
napita, oživila. *Razvila barjak au-*

*tonomaški, postavila ga između dvie
trobojnice i tako krenula urličući
jednim dielom grada.* Jedna naša
trobojnica, ako ikad, a ono jučer
bila je u Šibeniku obezbašćena!
Jest, ona rulja, koja je sledila naše
barjake, nije ih nego ponizila, obez-
častila, jer ono nisu drugo bili,
nego ljudi, koji su se skitali po
svim vrstima kazniona. Bilo je tu i
nješto zavedenih, jasnih hrvatskih se-
ljana, izbornika crne družbe, koji
su se derali sa onom fukarom: „ži-
vila zastava dalmatinska“, ali ti jad-
nici nisu znali što viču, niti su od-
govorni. Svakom sviestnom gradja-
ninu gnjusilo se videć onaj izmet
našega grada pod sjenom naših za-
stava. Gnjusilo se, uvjereni smo, i
svim poštenim talijancima, gdje fu-
kara razvila njihov barjak samo u
svrhu, da im se izdajnički ulagiva.

Pri ovoj gnjusnoj obhodnji, da
nije došlo do težkih izgreda, zah-
valiti je zauzimanju naših viđenijih
ljudi. Crna družba može biti zado-
voljna, kao sa svim njezinim djelo-
vanjem, tako i sa tom jednom ob-
hodnjom.

Govoreć o talijanima, mislimo
da je samo njihov izmet sa crnom
družbom i tim smo rekli sve. Njeke
spekulante, koji se razmeću u društvu
crne družbe, a za iste gnjusne se-
bične svrhe, ne smatramo još pre-
stavnicima talijanske stranke.

Jutros već oko sedme ure iz-
redala se crna družba sa uvijek istom
fukarom i prošla gradom. Ne treba
da ponavljamo, kakav utisak čini
na svakog sviestnog gradjanina.

Istina, hrvatstvo i poštenje, za
koje se u ovim izborima borimo,
doživješe jutros veličanstveno, još
nikad nevidjeno slavlje. Junački
Konjevčani, Lozovčani, Gorišani,
Dubravljani predvodjeni svojim neu-
mornim fratrom Laborom sidjoše u
grad uz neopisivo oduševljenje ši-
benčana na **šestdeset punih kola**
i nekoliko kočija. Sidjoše kličući
hrvatskom Šibeniku, načelniku Sto-
jčicu i pjevajući junačke narodne
pjesme. Sidjoše u grad, a pred njima
između mnoštva trobojnica blistao
sveti grb hrvatski. To su oni svie-
stni Konjevčani, to su oni iz-
bornici, među koje se najbjesnije
zalietala crna družba, nastojeći i
gozban i klevetanjem i novcima,
da ih skloni na izdajstvo. Danas su
oni dokazali da su ljudi svjestni,
ljudi pošteni i čestiti Hrvati, koje
nitko ničim ne može zavesti.

Jutrašnji njihov dolazak ostat
će svojom veličajnošću u trajnoj
uspomeni ciele občine.

Evala takovim izbornicima, ugledali
se svi u njih. Živjeli!

Što će sad na to crna družba?
Ona i sama može uvidjeti, da je
nemoćna, da je za uvijek zakopana.
Da je kod nje poštenja, barem bi
sada morala prestati svojim gnju-
sobama. Ali mi se tome ne nadamo.
Ona će i nadalje nastojati da pok-
vari čistu narodnu dušu, ali u tome
ne će nikad uspjeti. Uz poštenje,
uz narod stoje Bog i Hrvati, a te
nitko predobiti ne će.

Crna družba se je također po
Šepurinama, Luci, Zatonu, Rogoznici
i Primošenu i jučer zalicala; tu je
ona na ime tvrdkâ Inchiostri, Bon-
tempo, Medić, Weissemberger itd.
htjela biraće plašiti dugovima i u

ime tih dugova zavadjati ih i na
pazar narodne izdaje voditi. Kao
svugdje, tako ni tu nije i ne će
uspjeti, jer je naš težak pošteni i
čestit. — Dotle je napokon došla
crna družba, da se je poslužila kri-
vim listom „hrvatske vjersijske
banke“ u Šibeniku; ovim listom
htjela je uvjeriti izbornike po sta-
novima primoštenskim, da će im
banka dati bezkamratne vjersijske,
ako glasuju za crnu družbu. Sve
je to bilo izjalovljeno.

Rogoznicu je crna družba
poslala svoju sliku i priliku — po-
znatog Jura Ranka, kojemu je na-
punila tobolac sa kojom hiljadarkom
kruna, da bi kupovao i mitio ljude.
Ali nisu ljudi za prodaju; — onaj
novac može Ranko zadržat, il učinit
s njim ono, što je učinio Juda
Iškariot.

Sutra i prekosutra dolaze na
biraliste Rogoznica, Primošten, Ra-
sline; za njima će Krapanj i Bilice
i grad sa varošima. I tako će crna
družba bit za uvijek zakopana.

Izbori teku svjedeh u najljepšem
redu. Crnoj družbi pušta se najveća
sloboda na biralistu; još nijedna pru-
stustranka nije uzivala onolike slo-
bode, a to je s toga, e da se sama
izložila smiehu i ruganju izbornika.
I u istinu D.r Vice pokaziva toliko
znanja, da služi, pri ovoj velikoj
vručini i naporu, izbornom povje-
renstvu i biračima na zabavu. Što
se tiče primanja glasova, i tu se
crnoj družbi ide na ruku; primaju
joj se takovi glasovi, koji se inače
po zakonu ne bi mogli primati.

Tako n. pr. primljen je i glas nekog
Ilijaša, koji je sudbeno proglašen
ludim. Sasvim tim crnoj družbi ne
će ostati drugo, nego tužiti se *lažno*
na Namjestništvo, kao jučer, što je
kotarski poglavar javno na biralistu
posvjedočio i predbacio gospodinu
lažcu u lice.

Crna družba se tuži u Mor-
purgovu „Jedinstvo“ i junači se.
Ne čudimo se. Prije ukopa, tješji se
jedna družbo, tješji!

Kara Mijo, pokisnu ti perje,
Drugo više izresti ti ne će;
Oj, oj, gdje si, da si, stoj!

DOMAĆE VIESTI.

Radi obilja izbornog gradiva izostav-
ljamo danas gotovo sve domaće viesti.

Lična viest. Zapovjednik ratne mor-
narice admiral grof Montecuccoli prispio
je jučer u našu luku na brodu „Pelikan“.
Večeras putuje u Knin.

Sa kupališta. K viestima, koje smo
u pogled nekih častnika pod ovim naslo-
vom u dva navratka priobćili, moramo
nadodati, da su se na naše uredništvo
neki iz gradjanstva dolazili tužiti, a mi
to priobćimo bez ikakve zle namjere,
dapače moramo s naše strane naglasiti,
da je ponašanje častnika i u obće ciele
vojske u svakom pogledu izgledno.

Na našem uredništvu nalazi se jedan
iztisak pučke „pisme“, koja je izšla pred
obćinske izbore u Šibeniku, a popraćena
je raznim ogavnim bilježkama, koje je
učinio jedan iz crne družbe. U tim biljež-
kama vidi se najočitiije kakovi su to ljudi.
Najpodlije su one uvrede, što su naperene
proti blagopokojnome Šupniku. Sprdnini
i iskrenim štovateljima sponjnika sradnji
smo u svaki čas dati na pregledanje te
bilježke, samo ako izvole potruditi se do
našeg urednika.

Brzjavke smo ovoga puta također
izostavili, nismo ni čekali, da nam stignu
za to, da nam list uzmogne izići danas
što prije.